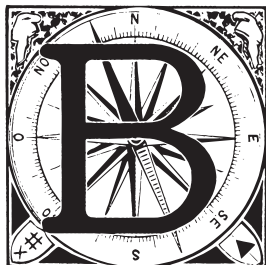

ТОМ ХОЛАНД

СЯНКАТА НА МЕЧА

Превод от английски

Борислава Велкова

Редактор

Огняна Иванова

*Изказваме благодарност на Стоян Доклев и Иво Панов за
помощта при издаването на книгата*

СЪДЪРЖАНИЕ

Благодарности.....	7
Списък на картите	9

Първа част Въведение

Първа глава. Известните неизвестни	17
---	----

Втора част Джахилия

Втора глава. Ираншахр	75
Трета глава. Новият Рим	134
Четвърта глава. Децата Авраамови	204
Пета глава. Пред прага на Апокалипсиса	258

Трета част Хиджра

Шеста глава. Повече въпроси, отколкото отговори	305
Седма глава. Изковаването на исляма	370
Послеслов. Нищо ново под слънцето?	431
Хронология	435
Действащи лица.....	441
Речник	447
Бележки на автора.....	453
Библиография	493
Показалец.....	527

В памет на Хилос

БЛАГОДАРНОСТИ

Написването на тази книга ми отне ужасно много време и отвори очите ми за сфери на сложност и очарование, чието съществуване не ми беше известно, преди да се захвана с проекта. Благодарността, която дължа, е също толкова огромна. Първо, на редактора ми, Ричард Безик, на Иън Хънт, Сюзан дьо Соасон и всички останали от „Литъл, Браун“; на Джери Хауард; на Тереза Льове-Банерс и на Фриц ван дер Мей. Благодаря и на най-добрия агент, Патрик Уолш, както и на всички в „Конвил енд Уолш“. От позицията на пигмей, стоящ върху раменете на великани, или пък на глупак, хвърлящ се там, където и ангелите не смеят да припарят, съм особено задължен на учените, които ми помогнаха да преодолеея едно поле на историческо изследване, може би по-интригуващо осеяно с мини от което и да е друго. Реза Аслан, Джеймс Карлтън Паджет, Патриша Кроун, Веста Къртис, Джералд Хотинг, Робърт Търуин, Кристофър Кели, Хю Кенеди, Дан Мадиган, Зиауддин Сардар, Гай Струмса и Брайън Уорд-Пъркинс прочетоха части или цялата първа чернова и отзивите им бяха толкова разнообразни, колкото неизчерпаеми бяха добротата и щедростта им. Благодарен съм и на Фред Донър и Робърт Хойланд, понеже ми позволиха да ги разпитам надълго и нашироко в лични разговори, както и на Робин Лейн Фокс, задето ми даде кураж, когато за първи път осъзнах мащаба на предизвикателството, с което се бях заел. Подобно на един несравнимо по-велик историк от мен самия „трябва да призная, че изобщо не знам ориенталските езици, и да изразя благодарността си към учените преводачи, които са изложили познанията си

на латински, френски и английски език^А. Преводите от арабски и арамейски (сирийски) изготви Салам Раси, чиято невероятна ерудиция върви ръка за ръка със забележително търпение и продуктивност. Андреа Улф, както винаги, компенсира плачевния ми немски. На последно място, но не по значение, трябва да благодаря на приятелите и семейството си, че изтърпяха пет години налудничави брътвежи за ефталити, халкидонци и хариджити. Както винаги, специално благодаря на Джейми Мюр за безрезервната му подкрепа, поощрение и съвети; на Кевин Сим, който направи един толкова задълбочен и находчив прочит на ръкописа, че някак си успя да направи от него филм^В; той днес е човекът, към когото автоматично се обръщам, когато желанието ми да обсъдя с някого омаядската монетна система стане неудържимо; и разбира се, на последно място, но ни най-малко по значение, на многообичаното ми семейство – Сейди, Кати и Елайза.

^А Гибън, Едуард. „Залез и упадък на римската империя“, гл. I, бел. 1, прев. от англ. Антон Даскалов. София: ЛИК, 1999–2003. – Б.пр.

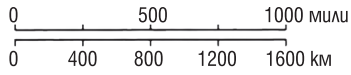
^В Става дума за документалния филм „Ислямът: неразказаната история“ (*Islam: The Untold Story*) на брит. тел. *Channel 4*, излъчен авг. 2012 г. – Б.пр.

СПИСЪК НА КАРТИТЕ

Светът на Късната античност	10–11
Ираншахр	76
Римската империя.....	137
Константинопол	148
Йерусалим.....	216
Светите земи	225
Арабия	237
Империята на Юстиниан	257
Ранните арабски завоевания.....	345
Халифатът при Омаядите	396

СВЕТЪТ НА КЪСНАТА АНТИЧНОСТ

Не търсете битки с врага. Молете се на Бог за мир и покой. Но ако все пак се изправите срещу врага, проявете твърдост и помнете, че вратата към рая е в сянката на меча.

Изказване на Мухаммад,
предадено в „Достоверният
сборник“^A на Муслим

^A Един от основните сунитски сборници с предания за Мухаммад с автор Муслим (817–874). – Б.р.

ПЪРВА ЧАСТ

≡ ВЪВЕДЕНИЕ ≡

Ще включа в разказа си само онези неща, от които първо ние самите, а после и следващите поколения ще можем да извлечем полза.

Евсевий, „Църковна история“

Достоверността, която можем да припишем на евангелските разкази за живота на Христос, е сравнително ниска. От друга страна, за живота на Мухаммад ни е известно горе-долу всичко. Знаем къде е живял, каква е била икономическата му ситуация, в кого се е влюбвал. Имаме много сведения за политическите и социално-икономическите обстоятелства на неговото време.

Салман Рушди